Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 215. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го ЖОВТНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 8, 1980 No. 215. VOL. LXXXVII.

ПОСИЛЮЮТЬ АКЦІЇ ЗА ДЕКОЛОНІЗАЦІЮ СССР

Ню Йорк, Н.Й. (ІС СКВУ). — Виконуючи постанови червневої Пленарної Сесії Секретаріяту СКВУ, Президія Секретаріяту СКВУ перевела підготовку у всіх країнах для посилення акції за деколонізацію СССР. По всіх країнах відбуваються інтервенції крайових центральних репрезентацій перед урядами їхніх країн з метою здобути їхню піддержку цій акції. Ця акція знайшла піддержку проводів українських Церков та на сторінках української преси.

У дні 23-го жовтня ц.р. в Ню Йорку відбудеться студійна конференція, присвячена деколонізації СССР з участю приязних Україні народів,поневолених Москвою, та представників американського наукового і політичного світу. Конференцію приготовляє координаційний комітет на чолі з д-ром Володимиром Душником.

Паралельно з тією акцією Комісія Прав Людини СКВУ видала збірник матеріялів „Гельсінкські угоди — порушення їх урядом СССР в Україні в роках 1975-1980".

Автори збірника є: проф. К. Савчук — „Україна в світлі міжнародного права. Права людини в світлі гельсінкських угод"; д-р М. Прокоп — „Порушення політичних і національних прав в Україні 1975-1980"; Н. Світлична — „Русифікація України"; А. Сейтмуратова — „Переслідування кримських татар"; проф. В. Маркусь — „Порушення релігійних прав в Україні"; Раїса Мороз — „Родини українських політичних в'язнів"; В. Малинкович — „1979 рік в Україні"; Н. Строката — „Українська Гельсінкська Група 1976-1980".

Передмову до збірника написав ген. П. Григоренко. Ці матеріяли є доповнені широкою документацією української та інших груп, які мають відношення до України.

Збірник влючає списки політичних і релігійних в'язнів в Україні в роках 1975-1980.

Цей збірник матеріялів зредагував М. Царинник.

Від Президії Секретаріяту СКВУ і Комісії Прав Людини СКВУ різіслано меморіял до урядів країн, які підписали Гельсінкські угоди, з вимогою, щоб Мадридська конференція перевірила документацію і ствердила, що уряд СССР поповнив усі названі порушення всупереч зобов'язанням прийнятим у Гельсінках, та вимогла від уряду СССР:

* Негайні амнестії для ув'язнених членів Української Гельсінкської групи та інших політичних в'язнів;
* Негайного припинення ув'язнень, заслань і насильної висилки до психіятричних заведень людей за їхні політичні, релігійні чи національні переконання;
* Відкликати нелегальну заборону існування Української Автокефальної Православної Церкви, Української Католицької Церкви, Українських Євангельських і баптистських громад та всіх інших, бажаючих свобідного релігійного вияву;
* Усунути всякі перепони для з'єднання родин та дозволу на еміграцію бажаючим того мешканцям України, без огляду на їхні національні, релігійні, політичні переконання.

У згоді з тими позиціями діятиме в Мадриді делегація СКВУ і представники різних українських установ, які координують свою дію зі СКВУ.

Бюро СКВУ в Ню Йорку видало вересневе число „Українського Бюлетеню" в англійській мові, розіслане до преси і політичних кіл у цілому світі. Крім загальних інформацій про СКВУ і вичерпних даних про Україну, це число включає передрук останніх документів з України, засуджуючих київський режим УССР за його коляборацію з Москвою, як також інформації про арешти і переслідування в Україні в останніх місяцях. Редактором Бюлетеню є д-р В. Душник.

Збірники документів і бюлютень можна замовляти в: World Congress of Free Ukrainians Secretariat, 2118 A Bloor St. W., Toronto, Ont. Canada M6S IM8, або Ukrainian Newsletter Service, 203 Second Ave, New York, N.Y. 10003.

В ПОЛЬЩІ ПОЧАЛАСЯ ЧИСТКА

Варшава, Польща. — Велике зрушення в Польщі, яке почалося масовими страйками робітників у різних промислових осередках і ділянках господарського життя, ввійшло у нову стадію чисткою, що її започаткував Центральний Комітет польської комуністичної партії, яка має офіційну назву Польська З'єднана Робітнича Партія. Після засідання ЦК, яке тривало майже дві доби без перерви, усунено вісім дотеперішніх провідних членів партії й режиму, а дальші персональні пересунення заповіджено.

Це перше від 35 років комуністична влада в Польщі була змушена під тиском робітничих виступів не тільки піти на далекойдучі уступу, але й публічно про ті уступки та їхні причини й наслідки дискутувати та поінформувати населення. Засідання ЦК відбулося після довших розмов емісарів польського режиму з Москвою, куди виїжджав новий генеральний секретар партії Станіслав Каня та група керівних діячів на чолі з Мечиславом Ягельскім, віцепрем'єром уряду і його речником у переговорах з робітниками. На нарадах було дві головні точки: затвердження договору з робітниками та переведення чистки тих, яких поступування й політика довели до останньої кризи.

В точці першій ЦК однодушно рішив „повністю й чесно здійснювати договір з робітниками, підписаний у Ґданську". Рішення таке було потрібне, бо вже двічі в історії сучасної Польщі такі договори були роблені — 1956 року Владиславом Ґомулкою і 1970 року Едвардом Ґєреком, — а опісля не дотримувані.

Після ратифікації ґданських домовлень, що перейшло гладко й однодушно, прийшла справа потягнення до відповідальности тих, що своєю політикою і своїм поступуванням довели до кризи. Дискусію в справі Ґєрека відложено на час, коли він повністю прийде до здоров'я. Одначе вже на цих нарадах його вини не промовчувано, а навпаки цілий ряд членів ЦК її наголосили. В справі інших дискусія була гостра, дійшло до особистих дискримінацій, про які в дуже зретушованій формі подав комунікат з нарад ЦК. В дискусії особливо рішуче виступали Стефан Ольщевскі, теперішній керівник економіки Польщі, та Тадеуш Ґрабскі, теперішній секретар ЦК партії. Обидва вони були „вичищені" за Ґєрека.

Вісім членів ЦК усунено з його складу: Едварда Бабюха, недавнього прем'єра, Яна Шидляка, керівника урядових профспілок, Тадеуша Ващика, голову центрального плянування, Тадеуша Пику, віцепрем'єра й одного з найближчих співробітників Ґєрека, Здіслава Зандаровского, секретаря ЦК партії, Мацєя Щепаньского, керівника радіотелевізійної системи та його заступника Євґеніюша Патика і Єжи Лукашевича, керівника пропаґанди.

Крім цих рішень засідання ЦК винесло ще цілий ряд інших, а між ними доручення приспішено підготовляти партійний конґрес, якого остаточний реченець буде визначений пізніше.

ІРАК МІНЯЄ МЕТОДИ ВЕДЕННЯ ВІЙНИ

Багдад, Ірак. — Дотеперішня тактика іракських збройних сил виразно вказувала на те, що їхнє командування розраховувало на дезорганізацію і деморалізацію збройних сил Ірану і його населення, а в зв'язку з тим і на легкі успіхи. Ці розразунки не оправдалися й іракське командування мусіло змінити свої пляни й методи та підтягнути поважніші резерви, а одночасно кинути більші летунські сили як у співпрацю з фронтовими частинами, так і в бомблення стратегічних цілей.

Підтягнувши деякі резерви, іракське командування резпочало нову фазу сильнішого наступу на Хоррамшар. В боротьбі за той центр беруть також участь деякі летунські частини і піхоті вдалося здобути портову його частину та значно посунутися в його центр, очищуючи розкинені пункти спротиву ворога. Одначе повне здобуття Хоррамшару ще й далі під знаком запиту; іранські джерела в Теграні рішуче це заперечують. Обсерватори стверджують, що на відтинку Агвазу й Дізфулю також появляються нові іракські частини, а з центру Іраку, а навіть з північно-західної границі зі Сирією пересуваються військa внапрямі Шатт аль Араб. Ті, що водний шлях Шатт аль Араб осягнули, переправляються ним в полосу фронту.

Дотепер значну частину своїх збройних сил іракське командування тримало на границі Сирії, побоюючись несподіваного нападу з того боку. Після заяви короля Йорданії Гуссейна в Багдаді, що Йорданія буде всебічно підтримувати Ірак у його війні, Сирія не може починати боротьбу проти нього. Король Гуссейн прибув до Багдаду символічно в повному полевому вирядi, а повернувши домів, негайно зарядив „матеріялову мобілізацію" тобто мобілізацію всіх технічних засобів, в першу чергу транспорту, для постачання Іракові харчів та матеріялів, потрібних до ведення війни. Одночасно з тим уперто ходять поголоски, що йорданські частини в потребі відійдуть до Іраку, щоб там перебрати військову службу в запіллі, а навіть в бойових акціях проти курдських партизан, які поновили свою діяльність.

З приступленням Йорданії, покищо тільки частинним, до помочі Іракові, характер війни Ірак-Іран прибирає форму арабсько-перського конфлікту, що президент Іраку Саддам Гуссайн і його уряд підкреслюють від самого початку.

ЧОРНОВІЛ ЗАКІНЧИВ ГОЛОДІВКУ, ПОПАДЮК ВАЖКО ХВОРИЙ

Ню Йорк, Н.Й. (Пресова служба ЗП УГВР). — З України наспіла вістка, що засуджений на 5 років таборів В'ячеслав Чорновіл перервав голодівку 17-го серпня ц.р. в результаті інтервенцій західних громадських організацій, зокрема міжнародного об'єднання письменників ПЕН-Клюб в Голляндії.

Вячеслав Чорновіл

В. Чорновіл голодував від 8-го квітня, коли його арештували під провокаційним обвинуваченням у спробі зґвалтування. Судили його в Якутську 6-го червня ц.р. Як уже інформовано, Чорновіл перебуває тепер у таборі; його адреса така: Якутская АССР, пос. Табага, учр. ЯД—40/7. Туди треба слати до нього телеграми, листи, картки з привітами, бажано реєстрованою поштою.

Зорян Попадюк, філолог. 1953 року народження, арештований 21-го березня 1973 року, засуджений на 7 років таборів і 5 років заслання, перебуває тепер в лікарні для хворих на туберкульозу. Стан його здоров'я дуже поганий. Він був ув'язнений в Мордовському таборі, а перед тим у Владімірській тюрмі.

Його теперішня адреса така: Маґаданская область, Ягодінский район, пос. Дебин туб. больница, хирургическое отделение. До нього треба висилати привітання.

Відбудеться панель професіоналістів

Філядельфія, Па.— Комісія Професіоналістів XIII Конгресу УККА повідомляє, що в суботу, 11-го жовтня ц. р. в 3-ій год. по полудні, тут в готелі Бенджамін Френклін, в рамках XIII Конгресу УККА, відбудеться панель на тему „Громадське життя української спільноти в ЗСА".

Панель включатиме дві доповіді. Д-р Микола Ценко виголосить доповідь на тему „Стан українського громадського життя в ЗСА" а ред. Орест Питляр — „Плян обнови українського громадського життя в ЗСА"

Після доповідей буде дискусія. У висліді дискусії будуть схвалені резолюції, що повинні бути включені в загальні резолюції Конгресу.

Панель відбудеться при співпраці Конференції Центральних Українських Академічних Професійних Товариств, яку творять Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів; Спілка Українських Журналістів Америки; Т-во Українських Бібліотекарів Америки; Т-во Українських Інженерів Америки; Т-во Українських Правників; Українська Американська Асоціяція Університетських Професорів і Українське Лікарське Т-во Північної Америки.

Появилося нове число журналу „Нотатки з Мистецтва"

Філядельфія, Па. — Накладом відділів Об'єднання Мистців Українців в Америці (ОМУА) тут надруковано чергове, 20-те число журналу „Нотатки з Мистецтва", у редакційній колеґії якого є: Петро Андрусів, Михайло Дмитренко, Василь Дорошенко, Петро Мегик, Степан Рожок, Марія Струтинська та Володимир Шиприкевич.

У цьому люксусовому і багатоілюстрованому журналі, на сторінках якого віддзеркалює минулі і теперішні осяги українського мистецького світу, є статті таких авторів: Володимира Кивелюка, Володимира Поповича, Всеволода Кармазина-Каковського, Любомира Калинича, Євгена Блакитного та автора підписаного ініціялами П. М. Крім статтей, зміст яких проводять кольорові і чорнобілі ілюстрації, є ще огляд мистецької та жалобної хроніки, а також огляд з життя й праці Української Мистецької Студії у Філядельфії.

Технічним редактором цього журналу є Петро Мегик, поліграфічним оформленням займається Василь Дорошенко, кольоровими репродукціями — „Крилаті" — Бельгія, а фотографіями: М. Зубар, М. Лукавський, Нестор Студіо, О. Михалюк, В. Грицин, М. Гайдук, О. Цинкаловський та інші.

Журнал, ціна якого — 8 долярів, можна замовляти, пишучи на адресу Редакції й Адміністрації: Ukrainian Art Digest, 1022 North Lawrence Street, Philadelphia, Pa. 19123, USA.

В Аллентавні відбулись організаційні наради Округи УНС

Група учасників нарад.

Аллентавн, Па. — В суботу, 27-го вересня ц.р., тут в Українському Горожанському Клюбі у Вест Істон, Па., відбулись успішні організаційні наради Окружного Комітету Українського Народного Союзу, у яких взяли участь, крім членів управи, багато секретарів, організаторів, конвенційних делеґатів та зацікавлених осіб. Присутні були також головний предсідник УНС д-р Іван Флис і старший обласний організатор Степан Гавриш з Філядельфії.

Наради були назначені на 4-ту годину по полудні, але вже о год. 3-ій зібралось поважне число членства і головна радна Анна Гарас, яка є рівночасно головою Аллентавнської Округи УНС розпочала наради пів години скоріше вітаючи усіх присутніх, зокрема головного предсідника д-ра Івана Флиса, вказуючи на важливість цих організаційних нарад, метою яких є збільшити максимально організацію нового членства в Окрузі і тим самим виконати призначену Головним Урядом УНС організаційну квоту.

Протоколярними секретарями наради були: в українській мові Степан Муха і англійській Анна Строт. Анна Гарас зокрема привітала представників молодечого відділу, який отримав число 464 і начисляє покищо 30 чле-

(Закінчення на стор. 3)

У світі

ІНДІЯНСЬКІ ПЛЕМЕНА в Бразилії беруться встановляти свої „закони". Члени племени Каляпос, яке живе в оселі Горотіре, обшир ріки Амазонки, вбили 20 білих поселенців, які жили в тій околиці. Як причину вбивства індіяни подали, що білі переступили границі їхніх посілостей; вони вже перед тим неодноразово повідомляли, що будуть за таке убивати. Вбивства вони доконали при допомозі грубих київ, якими вони затовкли безборонних білих на смерть. Бразилійський уряд проголосив поготівля у тих околицях і зарядив докладне слідство та притягнення винних до відповідальности. Одночасно з тим центральний уряд у столиці країни Бразилія наказав ще раз перевести розмежування територій, позначити границі, щоб у майбутньому такі випадки не повторилися.

НАМАГАЮЧИСЬ ПОЛІПШИТИ своє політичне положення, Москва позапрошувала на відвідини цілий ряд провідних діячів різних країн. Особливо їй йдеться, щоб затерти враження після її нападу на Афганістан. Одним з перших буде президент Сирії Гафез аль-Ассад. Це буде дуже важлива поїздка, бо, як дехто припускає, можливо, що в часі перебування Ассада в Москві підпишуть договір військової співпраці, або, як кажеться в совєтській номенклятурі, „договір приязні і співпраці". Після Ассада прибуде до Москви король Йорданії Гуссейн. Гуссейн виявив заінтересування в закупі російської зброї й Москва на це зареаґувала дуже прихильно. Після них прибуде до Москви Бабрак Кармель, теперішній президент Афганістану, якого після вбивства попереднього президента Аміна Москва заінсталювала на його місце. Метою поїздки Бабрака до Москви є підготовити совєтській делеґації на конференції в Мадриді матеріяли для її оборони відносно нападу СССР на Афганістан.

ПІСЛЯ ВСТУПЛЕННЯ в обов'язки президента Арґентини генерал Роберто Едуардо Віоля заповів ліберальну, але рішучу політику. Генерал Віоля завжди був прихильником політичного компромісу, але твердо й рішуче виступав проти непошанування закону. Як син робітника він завжди радо мав контакти з робітниками. Цей свій звичай він затримав і по сьогодні. Як командир армії він разом з іншими генералами перевів очищення країни від тероризму та вивів її на шлях розвитку. Про боротьбу з терористами він говорив як „про брудну війну, що її для добра країни треба перевести". В тій боротьбі загинуло понад 7,000 людей.

У ПАРИЖІ, ФРАНЦІЯ, стався ще один бомбовий замах. Цим разом підкинено бомбу під авто голляндських туристів. Від вибуху бомби важко поранено голляндку, яка зі своєю родиною приїхала до Парижу на кінець тижня. Ніхто з тієї родини не був жидівського походження. В якийсь час після замаху телефоном зголосився до інформаційного аґенства у Парижі якийсь чоловік і повідомив, що цей замах виконали члени організації Революційний націоналістичний рух. Подібний телефон був після бомбового замаху під жидівською синагогою при вулиці Коперника в Парижі, наслідком якого загинуло трьох людей, а опісля ще один чоловік помер від ран у шпиталі. Поліція заарештувала деяких членів тієї організації на чолі з її лідером Жаном-Жілем Маліяракі, якого як і інших його товаришів опісля звільнено.

В Америці

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Едмунд Маскі не служитиме у другій каденції президента Джіммі Картера, навіть якщо останній буде переобраний на це становище у виборах 4-го листопада цього року. Маскі заявив своїм приятелям, що він дещо розчарований відносинами в Державному Департаменті і надто великим впливом Збіґнєва Бжезінского, дорадника Президента у справах крайової безпеки. Поінформовані особи загально здогадуються, що державний секретар вже тепер домагався чіткого розподілу функцій між ним і Бжізінским, головно у справах закордонної політики, до якої, на його думку, забагато вмішується дорадник Президента, хоч, будучи головою Комітету крайової безпеки, має на це повне право. Речник Державного департаменту Су Піттман заперечує такі поголоски й інформацію в тій справі, яка появилася в газеті „Вашінґтон стар".

ВІДОМИЙ ФІЛЬМОВИЙ АРТИСТ Стіф МекКвін бореться з тяжкою недугою рака леґенів і перебуває тепер в одному з мехіканських шпиталів. У безнадії він почав заживати контроверсійний медикамент Летріл й інші медикаменди приписані мехіканськими лікарями, спеціялістами від хвороби пістряка. Лікарі твердять, що 50-річний артист почувається краще, але вони в загальному відмовляються від будь-яких коментарів про здоровельний стан МекКвіна, кажучи тільки, що стан його здоров'я дуже серйозний.

З ОГЛЯДУ НА ТЕ, що жадній організації не вдалось досі зорганізувати публічної дебати між кандидатами на президента, з причини непогодження, яке існує між ними, публічні телевізійні станції пропонують слухачам інший, на їхню думку одинокий вихід з положення, а саме, одногодинну дискусію між найближчими дорадниками кандидатів, яка передаватиметься на протязі п'ятьох тижнів, що залишились до виборів. Отже, кожного тижня програма під заг. „Ди адвокейтс" передаватиме думки Джіммі Картера, Роналда Реґена і Джона Андерсона устами їхніх дорадників. Таку програму спонзорує Інститут для політичних справ в Гарвардському університеті і публічна телевізійна станція в Бостоні WGBH. „Ми передаватимемо слухачам об'єктивний матеріял, який доставлятимуть дорадники кандидатів", — заявили речники цієї програми.

ПОЛІТИЧНІ АНАЛІТИКИ ДУМАЮТЬ, що всі ті особи, які покинули табір незалежного кандидата конґресмена Джона Андерсона, перейшли в табір республіканського кандидата Роналда Реґена і будуть підтримувати його кандидатуру в майбутніх виборах. Знавці перебачають, однак, що чергові помилки Андерсона можуть не тільки підірвати довір'я до його особи, але також допомогти демократичному кадидатові Джіммі Картерові, бо в таборі Андерсона, як відомо, є також багато лібералів, студентів лівих поглядів і незалежних, які не визнають програми ані Демократичної, ані Республіканської партій.

АМЕРИКАНСЬКА Центральна Розвідча Служба (Сі-Ай-Ей) знову знаходиться під зливою критики. Тим разом численні сенатори і конґресмени критикують Сі-Ай-Ей за її непередбачливість конфлікту між Іраком й Іраном. Деякі критики кажуть, що не зважаючи на високі технологічні можливості і людський резервуар, яким розпоряджає служба, керівники цієї служби не зуміли докладно поінформувати власний уряд про деталі підготови до війни і передбачити дня, у якому вона розпічнеться. У випадку далекойдучої передбачливости, — кажуть деякі критики, — Уряд ЗСА міг був поробити деякі заходи, щоб запобігти війні.

Терористи підкинули бомбу під синагогу в Парижі

Париж, Франція. — Після недавнього обстрілу жидівської школи, дитячого садка і синагог, терористи в Парижі виконали бомбовий замах під жидівською синагогою при вулиці Коперника в багатшій секції цього міста. Вибух бомби вбив чотири особи, а понад 20 ранив.

Бомбова атака на синагогу, в якій знаходилися численні вірні, викликала величезне обурення серед парижан і взагалі у Франції. Всі обвинувачують поліційні й судові органи, які своєю побажливістю створюють атмосферу й умови для таких брутальних актів. Мешканці Парижу відповіли на останній бомбовий замах численними протестами й демонстраціями, в яких крім жидівського населення Парижу взяли участь представники всіх верств населення, французького уряду і керівні суспільно-політичні одиниці.

Після вибуху якийсь чоловік потелефонував до інформаційного агентства Ажанс Франс-Пресс і повідомив нібито в імені групи Европейських націоналістів фашистів, що це власне ця група, очолена Марком Фредеріксеном, доконала цього. Переведені поліцією арешти і допити не потвердили цього.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Спільність жертви — спільність цілей

Довго накипали суперечності й конфлікти між українцями й жидами, доки вони дійшли до недавнього стану, коли частина жидів не лише пов'язувала українців з протижидівськими погромами, але й уважала порок антисемітизму, глибоко закоріненою прикметою українського суспільного життя. Сьогодні це вже міняється, але процес зміни проходить поволі, з виразною шкодою для обидвох сторін, для обидвох народів. Закорінювався такий погляд і така постава серед жидів зусиллями ворожих українському народові елементів, а в першу чергу, російських большевиків, майстрів фальшу і брехні, але й майстрів пропаганди. Ще й донині, переводячи консеквентно протижидівську політику в СССР і в цілому світі, Совєтський Союз намагається, де тільки може причепити ярлик антисемітизму українцям.

Історія українсько-жидівських відносин, як і історія стосунків інших народів, яким прийшлося жити разом, або зі сусідами, переплетена дружбою і ворожнечею, співпрацею і взаємною боротьбою. Українсько-жидівські відносини були тим складніші, що обидва народи жили в особливих умовах. Умови ті були такі, що хоч ми були на власній території, споконвіку жили на рідній землі, але приходилося нам, як і жидам, боротися за своє життя-тривання, за біологічну екзистенцію.

В часі великих суспільних і духових зрушень масові настрої вибухають непогамованими пристрастями. Власне жертвою таких пристрастей стала частина українських жидів в добі Хмельниччини і після неї. Те, що було для українців визвольною боротьбою і тріюмфом національного відродження відбивалося трагедією серед жидів. Події з часів Хмельниччини і пізніших бурхливих років глибоко вкарбувалися в колективну жидівську свідомість. Частина жидів ще й до сьогодні пов'язує свою трагедію зі своєю поставою до української справи. Цю їхню поставу скріплюють спомини про погроми в часі наших Визвольних змагань 1917-20 років.

Погроми — це прокляття, яке переслідувало жидів у їхній довгій історії в розсіянні. Беззахисні, в чужому морю слабі й нечисленні, вони ставали об'єктом найдикіших обвинувачень. Тож і не диво, що цього вони не можуть затерти у своїй пам'яті. Не зважаючи на те, що наша влада, наші організовані політичні сили протиставлися погромам, які були доконувані здеморалізованою частиною суспільства, але п'ятно падало на нашу владу, яка не мала ні сил, ні засобів їх спинити. А ворожі нам сили, в першу чергу большевики, доклали й докладають усіх зусиль, щоб якимсь чином пов'язати протижидівські погроми з українським життям, а ще більше з українськими національно-політичними силами, з нашою визвольною боротьбою. Під час Другої світової війни божевільна й злочинна гітлерівська система додумалася до неймовірного: остаточної ліквідації жидів. Почався масовий злочин в історії, якому рівня тільки совєтські концтабори і тюрми. В тому злочині брали участь покидьки з різних суспільств.

Український нарід терпів і боровся не менше від жидівського народу. Не лише в київському Бабиному Ярі перемішані тіла українських людей з жидівськими. Українці гинули з ними в концентраційних таборах, розкинених по цілій Европі, розстрілювані й вішані на вулицях міст і сіл, гинули зі зброєю в руках проти спільного ворога. Сьогодні та єдність терпінь і єдність боротьби стали ще більшими й глибшими. Сьогодні вони домінують і визначують шляхи нашого життя і наших зусиль.

Російсько-комуністична влада в Україні і в цілому СССР переводить на свій лад „кінцеву розв'язку" національного питання у тій тюрмі народів. І саме тут приходить той історичний момент, що загрожені жиди й українці мусять спільними силами протиставитися небезпеці і разом боротися зі спільним ворогом. До того не прийде зразу, не прийде вже. До того довгий шлях, на який треба вступати сьогодні. Малими починами, малими заходами, які будуть зростати, аж зростуть і зіллються в могутню течію.

Одним з таких починів є спільна побудова пам'ятника українським, жидівським і всім іншим жертвам Бабиного Яру, який ставлять тепер жиди та українці й усі інші мешканці Денверу, Колорадо. Малий почин у далекому місті, але для нас усіх символ! І ми всімусимопідтримати його і прикласти рук до того, щоб він виглядав якнайкраще, щоб він репрезентував як слід і нас і наших жидівських співгромадян спільної цілі.

Володимир Левенець

ЗАТІСНЮЮТЬ КІЛЬЦЕ РУСИФІКАЦІЇ

Русифікація — це не нове явище в експансивній політиці поневолення чужих країн колись царською, а тепер комуно-московською імперією і ця форма мовного геноциду існує від самих початків існування звироднілої деспотичної системи, яка існувала в Росії без огляду на зміни чи форми управління державою. Проте останньо форма русифікації в Україні й інших поневолених Москвою країнах набрала особливої натуги у зв'язку з уведенням в життя так званої „рекомендації" всесоюзної науково-практичної конференції, яка проходила, як відомо, у Ташкенті від 26 до 29-го травня 1979 року під гаслом: „Російська мова — мова дружби та співпраці народів СССР".

Відповідальні за посилення процесів русифікації особи в Політбюрі, Центральному Комітеті КПСС і Раді Міністрів СССР, після Ташкенту намагалися якось завуалювати насичену комуністичною фразеологією постанову цієї конференції, яка, до речі, велася у дуже засекречених обставинах і мала за завдання приспішити процеси переходу всіх республік на „одномовність" (читай на російську мову), з особливим натиском на Україну і Білорусь. Для обоснування цих постанов чого тільки не повидумували совєтські партійні теоретики: є там мова і про „гармонійний розвиток особливости передових будівників комунізму" і „про виховання молоді в дусі дружби народів СССР", про „приспішення багатств культури й науки створеними на протязі десятиліть кращими знавцями відносин в СССР" і про виховання молодого покоління „в дусі комунізму при допомозі однородної мови" тощо.

Конкретні заходи

На зреалізування вислідів Ташкентської наради не прийшлось довго чекати. Совєтська преса в половині вересня ц.р., надрукувала офіційне повідомлення совєтського пресового агенства РАТА-у про те, що „російську мову, яка з 1-го вересня 1980 року з'явилася у розкладі уроків першоклясників у школах з українською мовою викладання, діти освоюватимуть з допомогою яскравих підручників, випущених видавництвом „Радянська Школа" Тут же слідує і пояснення, що у першому півріччі діти вчитимуться правильної вимови, поповнюватимуть запас слів, а в другому, їм запропонують вже теми до читання і письма. Це видання, як жадне досі, появилося великим накладом 21,8 мільйонів підручників „надрукованих на високоякісному папері". Російською мовою були видані для шкіл в Україні також й інші підручники-посібники, якими користуватимуться початківці у численних, досі україномовних школах. Мало того, деякі совєтські видання суґерують, що російську мову, мову „міжнаціонального спілкування", слід вивчати вже в передшкіллі, тобто починаючи від 5-го року життя дитини, притому вони запропонували навіть широкий сконкретизований і, мабуть, узгіднений з партійним керівництвом плян, який, практично беручи, скоріше чи пізніше доведе до цілковитого усунення рідної української мови з передшкілля і зрунування підставової бази у дитини, яка стоїть напередодні систематичного навчання у школі. Ця рекомендація, яка в багатьох областях вже стала „законом" і реалізується, відноситься також до іншого типу шкільництва у яких російською мовою почали викладати вже такі предмети, як, наприклад, географію й історію, які раніше викладались виключно мовами республік.

Немає отже сумніву, що Москва розпочала затіснювати кільце русифікації у поневолених нею країнах, не зважаючи на спротив в азійських республіках, який комуно-московські русифікатори надіються зламати за допомогою терору, застрашування, обіцянок про кращі праці для випускників зі шкіл з російською мовою навчання тощо. Найнебезпечнішою пропозицією треба, однак, уважати постанову, що учителі повинні слідкувати за тим, щоб діти також поза школою говорили між собою російською мовою, одним словом, щоб допомагали режимові проводити в життя плян повної русифікації, а в кінцевому ефекті, щоб дійшло до повної ліквідації неросійських народів.

Фразеологія і забріханість

Очевидно, русифікацією загрожені не тільки шкільництво, але також усі інші ділянки життя, зокрема література, бібліотека та друковане слово взагалі, бо це вже така прикмета всіх тоталітарних режимів, а московського зокрема, що вони дуже часто у своїй пропаганді користуються словом, насиченим фразеологією і забріханістю, але вони рівночасно бояться цього, зокрема вільного слова. Кожен хіба собі пригадує факт, що, наприклад, гітлерівські команди поча-

(Закінчення на стор. 4)

Святослав Караванський

ДРУЖНЯ БЕСІДА

ПИТАННЯ: Скільки правди є в концепції „комуністичної партократії"? Яка роля національних партократів у системі всесовєтської партократії?

ВІДПОВІДЬ: Що у російсько-совєтській імперії СССР існує влада комуністичної партократії, заперечувати не можна. Тільки факт існування комуністичної партократії аж ніяк не заперечує колоніяльної залежности національних республік від метрополії.

СССР — імперіялістична держава, де імперською нацією, тобто нацією, яка не зазнає національного гніту, є російська нація. Усі інші національності СССР зазнають національний гніт і перебувають у колоніяльній залежності від метрополії.

Колоніяльна залежність - от що визначає реальні відносини між національностями СССР. А „комуністична партократія" — це метод, який цій колоніяльній залежності служить.

Чи можна було фактом наявности місцевих коляборантів у колишній британській колонії Індії заперечити тодішнє колоніяльне становище Індії? Я гадаю, що ні. У колоніяльних країнах завжди знайдуться коляборанти.

Російсько-совєтська імперія своїх коляборантів добирає з лав псевдо-інтернаціональної комуністичної партії і в цьому шахрайському маневрі полягає різниця цієї імперії від імперій минулого. Але суть колябораціонізму лишається та сама. Українські, литовські, грузинські, жидівські та інші коляборанти виконують волю і служать імперії. Вони є знаряддям імперії, а не навпаки.

Добираючи з лав національностей своїх коляборантів, імперське ядро КПСС пильно слідкує за льояльністю своїх національних коляборантів. Згадаймо, скільки керівників КП/б/У — КПУ звинувачено у всякого роду національних ухилах протягом 60-ти років її „історії"? Уся ця „історія" — це період селекції саме тих національних партократів, які найбільш задовольняли імперіялістичну політику Москви. На посту генсека ВКП/б/ — КПСС незмінно — 31 рік — стояв Сталін. На посту ж першого секретаря КП/б/У — КПУ за час його „каденції" змінилася ціла низка осіб: Каґанович, Косіор, Постишев, Хрущов, Мельніков /це ті, яких я пам'ятаю/. Сталін міняв їх, як рукавички. Незмінно з 1964 року на чолі КПСС стоїть Брежнєв, а в національних компартіях і за його „каденції" керівники помінялися. Отже московські партократи — це „тверді" партократи, а національні партократи — пішаки у їхніх руках. Тільки один цей факт свідчить про підпорядкованість національних компартій та їхню залежність від центру, який здійснює добір національних коляборантів.

Вага і роля національних партократів у системі всесовєтської партократії абсолютно мізерна. Згадаймо хоч би той факт, що у всіх нацкомпартіях другим секретарем партії неодмінно є росіянин. Це око Москви за діяльністю „керівників" національної компартії.

Отже, розробляючи тему партократії, треба добре знати таємні пружини, які діють у її системі. Партократія у СССР стоїть на службі російсько-совєтської імперії. Така імперія існує, як існує в СССР і імперська нація. Справжні патріоти-росіяни визнають цей факт, як визнавав свого часу Герцен існування російської імперії, дарма що у царів були коляборанти з числа поляків, українців, грузинів, тощо. І ніхто тоді не висував теорії „націократичної імперії". Імперія лишалася російською, хоч її підтримувало чимало національних коляборантів.

Коли мафія Леніна створювала видимість державности у колоніях, то вона власне і мала на меті обманути народ і світ, замаскувати наявність колоніяльних відносин. На Україну, наприклад, були спрямовані окупаційні війська, зформовані у Росії, а для юридичного виправдання окупації були створені /у Москві ж таки!/компартія України, а потім і уряд. Це були маріонеткові утворення — пильно контрольовані імперською владою.

Колоніяльні відносини між метрополією та периферією маскували фігури національних коляборантів на керівних партійних та державних постах. Їхня ж роля і права у партії були дуже мізерні. Українців у КП/б/У у перші роки її існування було лише 30-40 відсотків. Значить, не вони висували на керівні партійні пости фігури українських коляборантів. Їх висували Ленін та ленінська мафія з метою маскування і за найменший неузгоджений з мафією крок усували їх з посади. Останнім часом так було із Шелестом, Мжаванадзе та іншими.

Отже „комуністична партократія" в СССР існує, стоючи на службі колоніяльної імперії. У так званих „національних " республіках вона маскує їхню колоніяльну залежність від метрополії. Роля національних партократів у кардинальних питаннях політики мізерна — вони підпорядковані центрові і мусять виконувати вказівки Москви, ні в чому не виявляючи своєї ініціятиви.

Іван Кедрин

ЦЕРКВА І ПОЛІТИКА

Із стейту Оклагома появився кілька днів тому в „Ню Йорк Таймсі" цікавий допис про активізацію тамошньої Євангельської Церкви в ділянці політики. Читаємо там, що тамошні євангелики видають політичну літературу і що деякі тамошні духовники використовують навіть проповідниці для виборчої пропаганди, здебільшого у користь республіканського кандидата Реґена, дармащо деякі діячі тієї Церкви - як конкретно говориться у тому дописі — не дуже захоплені всіма поглядами названого республіканського кандидата.

Це цікава подія, бо вона заторкує куди ширшу і завжди актуальну проблему — Церкви і політики. Відомо, що в Америці Церква відділена від держави. У такій мозаїці різних віровизнань, яка існує в ЗСА, розмежування Церкви від держави — річ логічна і зрозуміла. Котру Церкву треба би визнати за державну, як розподілювати державні субвенції, як ставитися до церковного шкільництва ? Отож самого принципу розмежування Церкви й держави ніхто не квестіонує. Проте це не перечить, що існують дуже різні, яскраво суперечні погляди на питання — чи і поскільки Церква має цікавитися політичною проблематикою.

Інтерпретатор Конституції

Конкретний приклад: Церкві не може бути байдужим, хто є президентом, який має конституційне право призначати членів Найвищого Суду, який, з черги, є інтерпретатором Конституції. У 1963 році Найвищий Суд прогнав з публічних шкіл молитви, як протиконституційні, признавши рацію скарзі одної атеїстки. Таке рішення Найвищого Суду стало можливим тільки тому, що склад Найвищого Суду дав тоді перевагу ліволіберальним юристам. Церкві не може бути байдужою судочинна система в Америці, яка в практиці створює „оборотові двері", якими входять до в'язниць і виходять з них злочинці, що перетворюють великоміські вулиці цієї країни в джунґлі. Церкві не може бути байдужою шкільна система, яка кладе натиск на кількість книжкового знання, а не на виховання і духові вартості шкільних вихованців. Церкві також не може бути байдужою справа збройної оборони країни, бо послаблення її збройних сил доводить до загрозливого стану для миру цієї країни і в цілому світі. Церкві не може, врешті, бути байдужим, чи вся атмосфера в цій країні сприяє лівим і навіть просто комуністичним ідеям, які морально розкладають нарід.

Від довшого часу лунають голоси з кіл американських теологів, педагогів, соціологів і політиків, що Америці потрібне „моральне відродження". Відсіля і зріст консервативної течії, дармащо вона стрічається з різкою протиакцією ліберальних кіл. І не затихли голоси, які різко протестували проти „прогнання Бога". З публічних шкіл, коли одночасно на державних банкнотах виписано, що „Маємо до Бога довір'я", у Конґресі відправляється молитви, новообраний президент присягає на Біблію. І тому не припиняється боротьба Церкви за привернення молитви в публічних школах, бо найповажніші педагоги і соціологи стверджують, що брак тієї молитви сильно захитав моральний стан дітей і молоді. А чи така боротьба Церкви — це політика чи не політика?

Коли у широкому американському суспільстві існує проблема „Церква і політика", то тим паче вона існує у нас, українців. Церква була в Україні від споконвіку найтісніше пов'язана з народом. Однаково Українську Православну, як Українську Католицьку Церкву переслідувала і переслідує Москва. Не можна уявити собі виховної системи молодечих організацій у вільному світі — без тісного пов'язання з Церквою, навчанням потреби віри в Христа, без навчання засад християнської етики. І в часах, коли Україна окупована ворогом, то все, що діється у вільній громаді є „політикою" — в лапках і без лапок. Політикою є навіть навчання дітей української мови, політикою є теж відправи у церквах, які закінчується релігійною патріотичною піснею, авторства покійного Романа Купчинського", „Боже Великий, Творче Всесильний". Коли така великодержава, як Америка могла дозволити собі на відділення Церкви від держави, то ми, члени української вільної громади, не можемо дозволити собі на відділення наших Церков від активного нашого громадського і навіть політичного життя, бо активна участь духовників у цьому житті має величезне конструктивне значення. Тому великим осягом нашої вільної громади була участь лідерів усіх трьох наших віровизнань у всіх трьох Світових конґресах Вільних Українців, участь високого духовенства в Секретаріяті СКВУ є найпозитивнішим чинником, патріотичне слово з проповідниць усіх наших Церков мусить мати величезний додатній вплив на всіх вірних, зокрема на молодь. І коли ми, вільні українці й українки, боремося проти переслідування Церкви і Христової віри в Україні і боремося проти безбожницького комунізму то, очевидно, це є нероздільна частина обов'язку всієї української громади, приналежної до одної з

(Закінчення на стор. 3)

Ф. Любинецька

НА ПОРОЗІ 100-ЛІТТЯ „РІДНОЇ ШКОЛИ"

У місяцях вересні чи жовтні кожного року появляються у всій пресі чи в журналах статті на шкільні теми, які всебічно заторкають навчальні чи виховні проблеми.

Не відстає у цьому і наша преса. А от насувається ще одна думка, яка зокрема відноситься до нашого приватного шкільництва.

Був рік 1881, коли це група наших передових людей, свідома значення освіти широких мас оснувала Руске Товариство Педаґоґічне (РМП) (задержуємо правопис того часу), яке поклало собі ціллю досліджувати справу народної освіти. Галичина в тому часі хоча належала до Австрії, але в дійсності була під польською домінацією, а поляки не тільки не сприяли, а навпаки ставили перешкоди для розвитку українського шкільництва взагалі. Досить згадати, що на 3,000 українських громад було тільки 1,529 народних шкіл, тобто майже 50 відсотків населення Галичини було, позбавлене елементарної освіти.

Тоді то РПТ почало боротьбу за українську школу, найперше дорогою популяризації значення освіти серед широких народних мас, а дальше стало висилати петиції і меморіяли до австрійського уряду у Відні в справі основування українських шкіл у таких громадах, у яких їх ще не було.

В 1898 році РТП само взялось за організацію приватного українського шкільництва. Так постала у тому ж році Українська Видilова Школа ім. Т. Шевченка у Львові, Дівоча Українська Семінарія у Львові у 1903 році і т. з. Школа Вправ при ній (зразкова народна школа) у 1907 році. Першу сільську приватну українську школу зорганізовано в Зарваниці (відоме відпустове місце) Підгаєцького повіту у 1906 році.

Іншою формою діяльности РТП була організація бурс-гуртожитків по більших містах для біднішої нашої молоді, яка навчалася у середніх державних, а згодом і приватних школах. Але згодом бурси втратили своє значення.

Руске Товариство Педаґоґічне займалось і видавничою діяльністю. Видавало книжки для молоді („Бібліотека для молоді" з року 1886), книжечки белетристичні і науково-популярного змісту, дитячий журнал „Дзвіночок" — з року 1892, шкільні підручники, читанки, календарі. РТП сприяло постанню першого професійного товариства учителів народних державних шкіл–Взаємна Поміч Українського Вчительства, яка також допомагала у видаванні журналу для вчителів „Учитель".

У 1912 році Руске Товариство Педаґоґічне змінило назву на Українське Педагогічне Товариство, а в 1926 році прийняло назву „Рідна Школа". Але давня назва Українське Педагогічне Товариство — УПТ утрималась аж до Другої світової війни.

На чолі „Рідної Школи" була Головна Управа з осідком у Львові, яка завідувала всіма педагогічними справами (програми, прийняття вчителів, інспекція шкіл). Діяла також Українська порадня для вибору звання. При Головній Управі діяла велика педагогічна бібліотека (знищена після приходу большевиків) також книгарня і видавництво). Офіціозом „Рідної Школи" був ілюстрований журнал — двотижневик „Рідна Школа". У цьому часі чинні були теж Кружки „Рідної Школи", які займались організуванням шкіл, членів, збирали вкладки, давали дотації місцевим школам, якщо оплати учнів не вистачали на удержання школи; вели різні курси з українознавства. Усіх Кружків „Рідної Школи" перед Другою світовою війною було 2,074 із 105,000 членами. Кружки „Рідної Школи" мали свої бібліотеки (653) з окремими відділами для молоді.

Ще перед Першою світовою війною Українське Педагогічне Товариство „Рідна Школа" взялось за організацію нашого середнього шкільництва — гімназій, а згодом і фахових шкіл, бо середнє державне українське шкільництво не було ані вистачальне чисельно, а вже в ніякому разі не задовольняло всіх потреб національного виховання нашої шкільної молоді. Під польською окупацією, хоч і тяжче, але таки українське середнє приватне шкільництво розвивалось.

У 1938 році ми мали в Галичині 23 гімназії „Рідної Школи", 1 торговельну гімназію і 15 доповняльних фахових шкіл. У всіх тих школах навчалось більше ніж 20 відсотків всієї нашої молоді в середньошкільному віці.

Народне шкільництво було слабше розвинуте — 33 школи, у із-за труднощів з одержанням дозволу на ведення школи від державних урядів, а також із-за браку фондів.

У всіх школах „Рідної Школи" постійно працювало 350 учителів, а 150 учителів доходило з інших шкіл.

Для доповнення українознавчої освіти для учнів державних шкіл при Кружках „Рідної Школи" були „Гуртки Доросту", різні курси для старшої молоді, переважно селянської і робітничої. У 1936 році було таких гуртків — 873.

Кружки „Рідної Школи" організували ще й „збірно лекції", або т. зв. „домашнє навчання", не більше як десять учнів, бо такі форми навчання не потребували окремого дозволу від уряду.

І ще в одній ділянці „Рідна Школа" проявила помітну діяльність. Це були сезонові дитячі садки, зорганізовані при співпраці Союзу Українок. Таких садків було у 1938 році — 605.

Загальне число дітей і молоді, обнятих усіма школами „Рідної Школи", та різними курсами включно з дитячими садками було — 38,400.

Із цього короткого перегляду діяльности „Рідної Школи" бачимо, що навчання і виховання нашої молоді при кінці XIX і в першій половині XX ст. аж до Другої світової війни . у великій мірі спочивало на плечах приватного шкільництва, яке удержувала тоді українська спільнота, не багата, але наснажена жертвенністю і вірою, що у вихованні і навчанні молодих поколінь лежить майбуття нації.

Коли Східня Галичина найшлась під совєтською окупацією, справу виховання і освіти зразу взяв у свої руки уряд, виключаючи всяку приватну ініціятиву в цій ділянці.

У Генеральній Губернії, до якої спершу належала тільки Західня Галичина, а від 1941 року і Східня Галичина все шкільництво підлягало Відділові Науки і Навчання в уряді ГГ за винятком садочків, які залишилися в завідуванні Українського Центрального Комітету. І на цьому відтинку українці виказали не абияку працю. Цифри показують, що на терені української території Східньої і Західньої

(Закінчення на стор. 4)

ПОЧАЛАСЬ ОСІННЯ КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

Проголошено Науковий конкурс УІТ

З нагоди 15-річчя Українського Історичного Т-ва проголошується науковий конкурс з царини історії України. Фундатором конкурсу є Український Літературний фонд ім. Івана Франка в Чікаґо.

Темою конкурсової наукової праці (монографії) може бути окремий період української історії, історіографічна праця, біографічна студія видатних українських діячів. До уваги береться політичну, культурну, релігійну, суспільно-економічну історію, а також праці, присвячені періодизації і термінології української історії. Розмір конкурсових праць не менше 150 стор. машинопису з подвійним інтервалом, не включаючи бібліографії. Праця має бути написана українською мовою. Наукове жюрі в складі проф.д-ра Олександра Оглоблина, проф. д-ра Олександра Барана і проф. д-ра Олександра Домбровського, провівши оцінку надісланих праць, признає згідно з вимогою першу нагороду в сумі 1,500 дол. Друга нагорода буде у формі відповідного відзначення без грошової нагороди. Працю у трьох машинописних примірниках слід висилати на адресу д-ра О. Домбровськото: Dr. Olexander Dombrowsky, 16 Clinton Terrace, Jamaica, New York 11432.

Конкурсові праці приймається до 31-го березня 1981 року. Рецензії на надіслані праці жюрі не видає учасникам конкурсу. УІТ застерігає за собою право першенства на видання надісланих конкурсових праць у виданнях Товариства.

В Аллентавні...

(Закінчення зі стор. 1)

Відділові секретарі під час нарад: у першону ряді (зліва) — Анна Мандзюк, Катерина Сарджент, Евгенія Цап, Анна Гарас; у другому ряді (зліва) — Мартин Шеска, Степан Колодруб, Анна Строт, Степан Івасєчко і Дмитро Мушастий.

нів забезпечених на суму 130,000 долярів. Цей Відділ на нарадах репрезентувала секретарка Евгенія Цап.

Виступаючи з привітанням, головний предсідник д-р І.Флис проаналізував працю УНСоюзу на протязі року, вказуючи при тому на плюси і мінуси у праці, яка, як відомо, проходила у виїмково трудних обставинах з огляду на загальну економічну кризу в ЗСА, втрату праці багатьох сотень осіб тощо. Він поінформував присутніх також про фінансовий стан УНСоюзу, поглиблення загальної господарської інфляції в ЗСА, яка, очевидно, некорисно відбивається на праці всіх забезпеченевих установ, бо у членів, головно тих, які втратили праці, проявляється тенденція до згрошевлення своїх забезпеченевих грамот, хоч багато з них запевняють, що як тільки поправиться ситуація, вони повернуться в членство.

Довше головний предсідник зупинився над справами дивіденд і стипендій потребуючим студентам, дотації на працю для молодечих й інших організацій, функціонуванням в-ва „Свобода" і виховно-відпочинкової оселі Союзівка, а також над Конвенцією, яка, як відомо, відбудеться в трані 1982 року.

Оптимістичну оцінку ситуації в громадах дав старший організатор С.Гавриш, запевняючи при тому головного предсідника, що визначена квота для Аллентавну буде напевно перевиконена в 1980 році. Він при тому пригадав, що стейт Пенсильванія досі зорганізував одну третю всього новопридбаного членства, кажучи, що втрати у членстві є тільки тимчасовим явищем і УНС знову двигнеться до своїх висот і тих важливих завдань, які він виконує успішно вже на протязі 86 років свого існування. „Ми потребуємо нового ентузіязму, відданости, переконання, — заявив у своєму слові С.Гавриш, — а тоді ми зможемо побороти всякі труднощі, які стрічаються на шляху нашої нпраці." С. Гавриш висловив особливе признання секретарці 143-го Відділу Анні Мандзюк, яка вже зорганізувала 15 членів, а з 10-ма проспектами вона веде переговори. Він похвалив працю Е.Цап, секретарки 46-го Відділу, висловлюючись дуже позитиво про працівників УНС з другого, третього й четвертого покоління, які хоч і не розмовляють добре українською мовою, але не менше люблять Україну від інших, шанують і плекають її культуру, традиції тощо, поширюючи добре ім'я України серед інших національних груп. Д-р І.Флис вповні підтримав С.Гавриша.

Анна Гарас повідомила, що на нарадах є заступлені 10 з усіх 13 Відділів. Вона заповіла, що Я. Гуцайлюк, секретар 147-го Відділу, хворий і тому всі висловили йому щирі побажання скорого приходу до здоров'я. Головна радна пригадала усім, що без огляду на їхню функцію в УНС, усі члени повинні включитися в організаційну кампанію.

У точці запити і відповіді взяли участь такі учасники: Іван Моркочук, Стефан Івасєчко, Стефан Колодруб, Дмитро Мушастий, Евгенія Кап та інші. Всі вони порушили цілий ряд проблем тісно пов'язаних з працею УНСоюзу. Д-р І.Флис при цій нагоді пригадав членам, що Головний Уряд все ще приймає від членів боргові зобов'язання, якими УНС зменшує позички в американських банках на Українську Будівлю. Члени, які тепер вкладають свій капітал, отримують 10 відсотків дивіденди.

Після тригодинних нарад А.Гарас попросила усіх на перекуску, яка була приготована членкинями УНС. При перекусці присутні обмінялись думками на різні біжучі теми. Наради в Аллентавні треба вважати дуже успішними, — заявив головний предсідник, — а враховуючи досвід з минулих років і віддану працю А.Гарас і С.Гавриша, та інших активістів, треба сподіватися збільшення нового членства у цій Окрузі.

ЦЕРКВА І ПОЛІТИКА

(Закінчення зі ст. 2-ої)

трьох Українських Церков. До речі: годі поминати мовчанкою Українські Євангельські Церкви, коли вони виявляють поважну активність в боротьбі проти панівного режиму в УССР. Участь Церков у нашому активному громадському житті ще й тому бажана, конечна і найбільш конструктивна, що Церква з природи речі пропагує братолюбіє, противиться політичній безплідній гризні, сприяє взаємній толеранції і співпраці всіх інакодумаючих українських людей, які 1/ вірять в одного Бога і 2/ вірять в ідеал української державности.

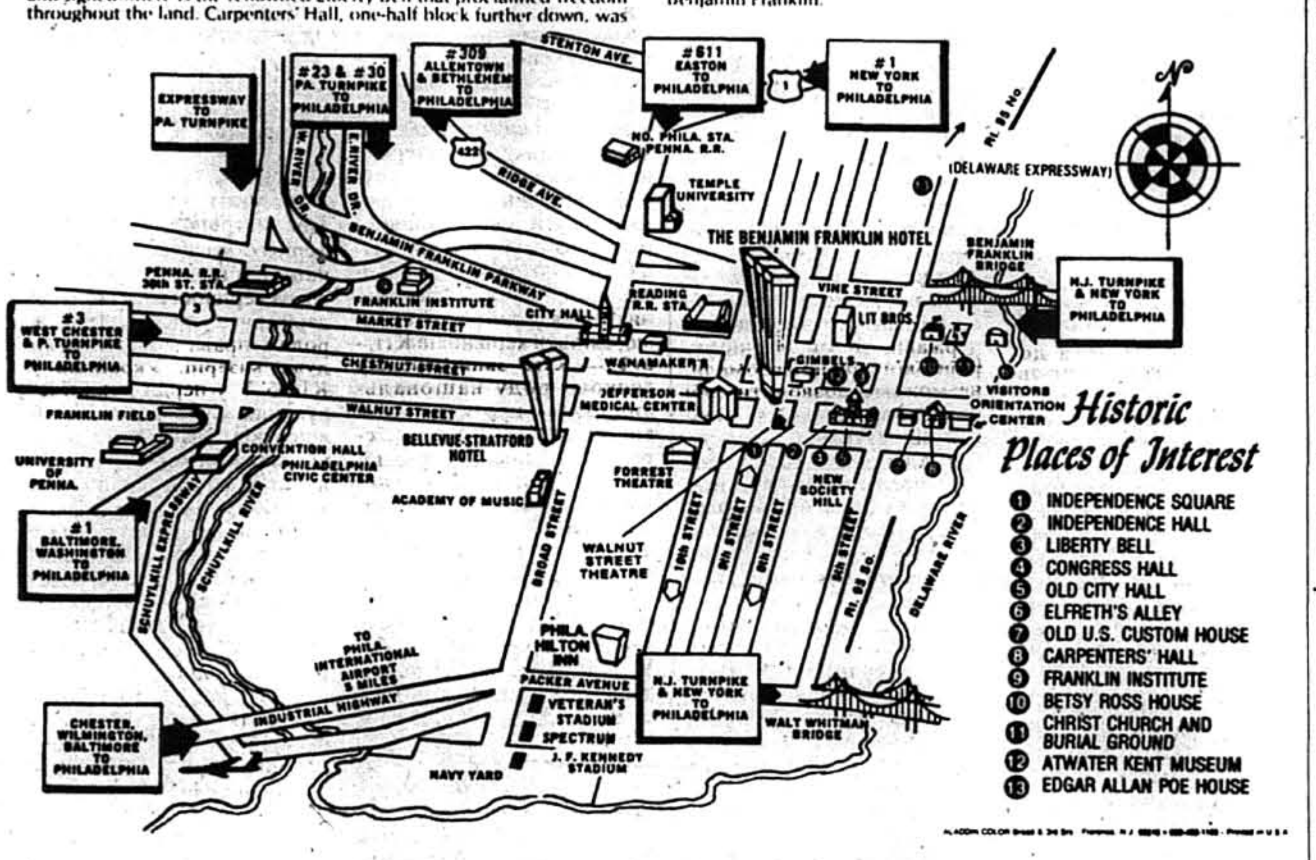
Церква з народом

Отже гасло „Церква не повинна втручатися у політику" на перший погляд правильне і розумне. Але у життєвій практиці те гасло просто нездійсненне. І тому власне такий малий, здавалось би, приклад, як активізація Євангельської Церкви в Оклагомі — і напевне також в інших стейтах — це дуже характеристичний і позитивний прояв. Це зворот у напрямі віри в Бога, віри в Христа, це доказ, що неправдою є твердження скептиків і песимістів, що в Америці настав уже моральний розклад. На публічну проповідь Біллі Ґрегема приходять сотні тисяч людей різної статі і різного віку. По неділях усі святині в Америці — повні. Існує щораз сильніший спротив розкладовим силам. І моральне відродження Америки не може здійснитися без активізації Церкви у цілому американському громадському житті. Церковно-релігійна пісня „Ми хочем Бога. Він наш Батько, він наш Цар", що її співали десятки тисяч учасників величавої маніфестації „Українська молодь Христові" у Львові за польської окупації — була теж політикою, бо закликала триматися тих засад християнської віри і моралі, без якої не може бути здорового і духово сильного народу.

ВИБУХ БОМБИ на поштовому уряді на одному з передмість Тель Авіву вбив троє людей — одну жінку, що була на пошті й двох працівників пошти. Вбита жінка, мабуть, принесла пакунок на пошту, у якому була захована бомба. Інша жінка, яка була саме в той час у цьому будинку, зізнала, що пакунок принесла інша жінка й поштовий урядник мав застереження до його опакування. Коли він почав маніпулювати коло того пакунку, в ньому вибухла бомба. Негайно після вибуху поліція почала розшуки серед арабів, підозрілих у зв'язках з терористами, заблькувала дороги й почала ревізії. Одначе шеф служби безпеки при ізраїльській поштовій системі відмовився подати в комунікаті, що ціла справа була ділом Палестинської Визвольної Організації, хоч у міжчасі речник терористичної групи Абу Гассан в Дамаску, Сирія, взяв на себе відповідальність за неї.

Historic Philadelphia

Using The Benjamin Franklin as the hub of your activities, you will find that just 2 blocks away is Independence Hall, Birthplace of Democracy. Here the Declaration of Independence and the Constitution were drawn and signed... here is the renowned Liberty Bell that proclaimed freedom throughout the land. Carpenters' Hall, one-half block further down, was the meeting place of the First Continental Congress. And there are many more interesting and historic spots - Christ Church, Betsy Ross House, the first United States Mint - all within a short walking distance of The Benjamin Franklin.

Плян доїзду на XIII Конґрес УККА у Філядельфії.

МІСТО ОТРАНТО в південній Італії відзначувало 500-річчя морського бою з турецькою фльотою. У цьому бою, як відомо, турки перемогли, місто зруйнували дощенту, а після того вимордували усіх чоловіків, яких вони могли схопити. Між тими чоловіками був також тодішній єпископ Отранто. З того часу місто й порт Отранто вже більше не піднялися з руїн. 500-ну річницю тієї масакри відзначив особисто Папа Іван Павло II. При цій нагоді Папа виголосив промову, в якій з'ясував становище Ватикану в справі Єрусалиму: „Жиди відбудували Ізраїль після трагічного досвіду знищення так багато їхніх дочок і синів... Одначе палестинців (палестинських арабів) не можна позбавляти їхньої батьківщини".

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду повідомляє на Патріярший Фонд зложили:

VI-80

1.000.00 Емілія Баран.
445.00 Збірка в Пассейку.
50.00 Гапій родина в памʼять бл. п. о. мітрата Ф. Ковальського.
100.00 Богдан і Теофілія Артимишин в памʼять бл. п. Оксани Артимишин.
50.00 Українська Кредитівка „Самопоміч".
50.00 Микола Корінец.
50.00 Д-р Володимир Іванців.
50.00 Д-р Мирослав Прокоп.
50.00 Володимир Р. Костанюк.
50.00 Мальвіна Коропей в памʼять шваґра бл. п. д-ра Осипа Коропея.
25.00 Роман П. Артимишин в памʼять бл. п. Оксани Артимишин, Юрій і Тетяна Данилів в Памʼять бл.п.Оксани Артимишин.
20.00 Неоніля Кліш.
18.00 Наталка Ковалишин.
10.00 Стефанія Федоренко в памʼять мужа бл. п. Івана.

Листа ч. 1213, Йонкерс зібрав Роман Король.

100.00 Роман і Анна Король, Микола і Ніна Кулинич, Марія Король-Кефорд в памʼять брата бл. п. Юрія Короля, Роман Трохимчук.
50.00 Ярослав і Ірина Мацюк в памʼять бл. п. Евгена Чорнія, Володимир Черсько, Марія і Роман Борновські.
60.00 Василь і Стефанія Томичко.
30.00 Стефан Палилик, Ростислав і Христина Соневицькі.
25.00 Романа і Василь Оленські, Михайло Зварич, Микола Гаврилюк, Оля і Петро Кулинич, Оксана і Роман Чавс замість квітів на могилу бл. п. Оксани з Сиротинських Артимишин,Марія і Омелян Омерцінський замість квітів на могилу Оксани з Сиротинських Артимишин.
10.00 Д-р Юрій і Віра Кушнір.

Листа Ч. 1229 з Елізабет Н. Дж. на Українське Патріярхальне Тов. зібрав голова М. Іванців.

1.000.00 Михайло і Анна Іванців, Роман і Ірена Левицькі в память померших з родини Левицьких і Пасічинських, Іван і Юлія Полянські в память родичів п. Івана і Марії Полянських.
200.00 Анна Юрченко.
150.00 Д-р Роман Граб, Володимир і Розалія Бойчук.
100.00 Евстахій Равриш.
50.00 Володимир Загайкевич, Я. і О. Заремби, Богдан Ґельда, Евгенія Милан, Едвард Мельничук.
30.00 Петро Дяк, Володимир Макара.
25.00 Володимир Заблоцький, Юлія Полянська, П. Бондаренко, І. Подільчик, Марія і Михайло Хитра, Мирон Пінковський.
20.00 Б. Федик, Петро Гричак, Степан Карваш, Петро Штабалюк.
10.00 Михайло Кухта, Ярослава Гусак, М. О. Коваль, В. Василяк, Іван Іваник, Осип Яцусь, Василь Головінський, Михайло Камінський, Р. С. Олинець, Юрій Яцусь, Йосип Забава.
5.00 Ілля Мельник, Ілько Копій.

Збірка в Пітсбургу в памʼять бл. п. Прокопа Шевчука збирав М. Львівський

20.00 Михайло Львівський, Михайло і Христина Олійники.
8.00 Інж. Сидір і Марія Тимяки.
5.00 Анна Шевчук, Дмитро Бобурчак, Василь Бобурчак, Володимир Валько, Володимир Савіцький, Михайло Шпак, Пилип Перкун.
2.00 Марія Влашків.

Збірка з Валдвик, Н. Дж. в памʼять бл. п. Володимири зі Садовських Репецька, переслала Марта Яцушко

50.00 Степан Ріпецький, Яруся Ріпецька-Яцушко, Ірина Ріпецька, Осип і Лідія Оришкевичі, Уляна і Ігор Грині.
30.00 Іванна і Богдан Козаки.
25.00 Наталія і Володимир Чайківські.
20.00 Іванна Гринь, Микола Ничай, Зеңа і Жавіт Торан, Лідія і Андрій Закревські.
15.00 Ірина Скочдополь.
10.00 Марта і Роман Данилюк, Ольга і Богдан Фостяки, Дарія і Едвард Камінські.

Комісія Патріяршого Фонду Товариства Свята Софія щиро дякує усім Вельмишановним Збірщикам і Жертводавцям. Датки на Патріярший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків або висилати на адресу:
ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION — PATRIARCHAL FUND. 7911 WHITEWOOD RD. PHILADELPHIA, PA. 19117.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку IRS №23-74380645

Відбудеться український фестиваль у Ст. Пітерсбурзі

Коли знову починаю дещо писати про громаду, перш за все хочу дещо згадати про сам Ст.Пітерсбурґ тим, які мали б охоту приїхати в нашу місцевість, а відтак навіть поселитися на постійно. Знаходиться саме місто Ст.Пітерсбурґ на Фльориді, на півострові, оточеному з одного боку водами Тампа-Бей, а з другого боку — Мехіканською затокою. Цілий рік тут літо, температура досягає 90 ступенів Фаренгайта, а зимою знижується до 60 ступенів, так що і на Різдво можна добре погрітися. Тут майже ніхто не помʼятає, щоб коли-небудь упав сніг.

Навколо міста є прекрасні пляжі з білим піском, де щодня можна купатися. Заробітки тут набагато менші, як у північних стейтах або в Канаді, але дуже добрий клімат, особливо для тих, які мають серцеві недуги, бо повітря чисте, немає тяжкої індустрії. Ст.Пітерсбурґ — рай емеритів.

Українська тутешня громада почала творитися перед пʼятнадцятьма роками, коли тут приїхало кілька українських родин. Немаючи місця, де помолитися, поміркували вони про спосіб, як придбати приміщення для церкви. І так одного дня родин з пʼять зійшлися до п. Похмурського для обговорення купна посілости під будову своєї церкви та інших приміщень для українського зорганізованого життя. За почином п-ва Білоусів було куплено старий дім і парцелю, на якій сьогодні стоїть католицька церква св.Богоявлення, дім для пароха й авдиторія, у якій відбуваються імпрези. Зчасом до Ст.Пітерсбургу почали прибувати щораз більше наших людей, між ними тепер маємо навіть двох продавців реальностей, трьох лікарів та інших бізнесменів. Одним словом, за останні три роки громада зросла на 60 відсотків, тому і недивно, що нашу місійну станицю цього року піднесено до стану парохії.

В останніх роках виявилося, що церковна заля стала малою для нашої громади. Кожний час чулися голоси, що нам треба братися за побудову залі. І так сталося: на одному церковному засіданні обговорено справу такої будови. Тут треба підкреслити завзяття громади, яка прийняла з ентузіязмом справу доброго діла.

З організацій наших, то першим тут постав відділ Провидіння, який дав перший морґедж на купно цієї власности. В 1978 році постав тут відділ УНПомочі. Цього року створено відділ УНСоюзу. Пʼять років тому, щоб провадити організоване життя, було створено Українсько-Американське Товариство, що його першим головою став Володимир Мазуркевич. Завданням УАТ є продовжувати та плекати українські національні традиції, і — в першу чергу — поширювати добре імʼя України поміж неукраїнскою публікою.

Від кількох років тут існує добрий хор „Україна", що має добрих солісток навіть неукраїнського походження. Хором диригує відданий інж. Богдан Бемко, який своєю енерґійною рукою та знанням здобув симпатію не тільки серед своїх, але також поміж і не-українцями. Завдяки якраз його праці наша громада є на високому рівні в очах мешканців міста. Українська група мала багато виступів на телевізійних станціях; диригент Бемко рівнож є диригентом інтернаціонального хору при СПІФС.

Треба згадати також і танцювальну групу, якою кілька років керує інж. Мирон Сеник. Хор і танцювальну групу запрошують стейтові власті брати участь у „Стейт Фолк Фестівал". Тут наша група дістала і грошову винагороду і грамоту признання.

Тепер громада береться за діло: церковний комітет поробив всі заходи, щоб ще цього року почати будову нової залі. Щоб придбати трохи грошей, уже кілька років тому тут засновано товариство св.Імени під проводом інж.Мирона Сеника, яке взяло на себе обовʼязок провадити гру „Бінґо", що на ньому зробили ми добрі гроші.

В минулому році для дальшого придбання фінансів був створений інший комітет, який мав завдання влаштувати осінні фестивалі, про які спочатку ніхто не думав, що вони можуть принести добрі прибутки. Цього року наша церква повторює знову осінній фестиваль, який відбудеться в суботу і неділю, 8-9 листопада, на церковній площі при 434-90 авеню, північ.

Фестивальний комітет закликає всіх українців, які живуть у Ст.Пітерсбурзі та в околиці не залежно від їхнього віровизнання (тут живе дуже поважна кількість наших братів православного віровизнання) прибути на фестиваль; а комітет доложить усіх старань, щоб цьогорічний осінній фестиваль вийшов якнайкраще.

Крім доброї страви, напоїв і всіляких льотерійних виграшів наш диригент інж. Бемко з хором і танцювальна група підготовляють дводенну програму, яка дасть насолоду і своїй і чужій публиці. Протягом цих двох днів буде приґравати до танців теж добра оркестра.

Комітет звертається до всіх українців, які в тому часі вибираються на осінньо-зимовий сезон до соняшної Фльориди, завітати в наш Ст.Пітерсбурґ, перебути тут зимову пору; і може дехто з них забажає поселившись у нас, включитися в місцеве громадське життя. Можу ручити, що такі б не жалкували.

Юліян Іваськевич

КУРС ГРИ НА БАНДУРІ

Ню Йорк, Н. Й. — В днях від 27-30-го листопада ц. р., тут у приміщенні Пласту при 144 2-га авеню відбуватиметься курс гри на бандурі, що його організує Школа Кобзарського Мистецтва. Викладатимуть інструктори Капелі бандуристів ім. Т. Шевченка з Детройту. У програму включено також зустріч курсантів і учасників літніх кобзарських таборів з інструкторами у формі товариської забави. Кошти курсів виноситимуть 40 долярів від особи. Зголошення разом з оплатою мусить бути надіслане до 1-го листопада ц. р. на адресу: School of bandura 84-82 164 Street, Jamaica, N. Y. 11432, Тел.: (212) 658-7449.

Для учасників з поза Ню Йорку організатори подбають про нічліги.

Затіснюють...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ли своє урядування від чистки в бібліотеках і публічного палення книжок на численних публічних кострах. У комуно-московській імперії роблять це систематично, але може не так явно, як це практикував Гітлер. Вони—ці книги, особливо документальні речі, які могли б свідчити про окремішність культур поневолених народів, „вилучують" з бібліотек потаємними „декретами" партійного керівництва. Усі того роду акції, часто проводяться в Совєтському Союзі „леґально", з метою приховати перед пильним читачем події з минулого, а притому знищити те,що могло б колись бути використане проти російської імперії.

Урядові комуно-московські пропаґандисти та їхні помічники в республіках вилязять зі шкіри, щоб єхидно доказувати, що в СССР немає жадної русифікації, що всі мови в імперії „рівні перед законом", що словом „русифікації" спекулюють „вороги Радянської держави" і „українські буржуазні націоналісти" і що число учнів в україномовних школах взагалі не зменшується, а навпаки, збільшується. Усі ці совєтські „філософські" мудрування прикрашені ще фразеологією про „дружбу народів", існування і „розквіт" національних культур в СССР тощо. Тим часом мовний ґеноцид, як знаємо, з кожним роком стає більш наглядним, наступ на національні культури збільшується, вводяться загальні скорочення видань національними мовами (в 1977 році переведено на російську мову аж сім періодичних наукових видань Київського університету), не згадуючи про інші заходи режимників, які мають дуже часто трагічні наслідки для поневолених народів, бо ці обмеження відносяться також до творів красного письменства і до підтримки тих письменників в Україні, які погодились писати свої твори російською мовою.

Проти цього мовного (а чи тільки мовного?) ґеноциду Москви в поневолених країнах, а Україні зокрема, ведеться доступними засобами там на Батьківщині і тут у розсіянні жорстока боротьба з комуно-московськими окупантами. Відомо ж бо, що промову Реваза Джапарідзе на зʼїзді грузинських письменників у якій він критикував русифікаційну політику окупантів і обороняв грузинську мову, присутні переривали частими оплесками, а коли він закінчив—йому апльодували протягом 10-ти хвилин, повставши з місць майже всі зібрані на залі письменники. Якщо йдеться про Україну, то вистачить пригадати працю Івана Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація", що її опісля перевидано за кордоном і перекладено на англійську та інші мови. Треба також нагадати про декілька добре обґрунтованих виступів проти нищення української мови Євгена Сверстюка, Івана Світличного, Вячеслава Чорновола та багатьох інших, які навіть за оборону української мови попадали до концтаборів і вʼязниць, бо їхнє сумління не могло погодитися з мовним ґеноцидом, що його посиленими темпами проводять у життя кремлівські верховоди.

Немає сумніву, що українці на поселеннях у країнах вільного світу повинні багато більше активізуватися на відтинку оборони української мови, тотального нищення шкільництва і нищення української культури Москвою, замість займатися дуже часто другорядними справами чи розвʼязкою завдань, що їх нам підкидає совєтська аґентура.

Русифікація в Україні — це черговий виклик українцям тут на поселеннях покищо в дефензиві, за всіляку ціну зберігати культурні надбання, традиції плекати українську мову і перш усього подбати, щоб поширити едукаційну мережу рідношкілля, збагатити її свіжим допливом українських дітей і молоді.

На порозі...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Галичини у 1943 році було 2,696 дитячих садків із 127,966 дітьми.

Після 1945 року, коли тисячі українців найшлись поза межами Батьківщини на території Західньої Европи, в таборах переміщених осіб, деякі активніші одиниці, отрясшись після перших вражінь нового незвичного життя — особливо наші вчителі і батьки молоді — взялись за організацію таборових українських шкіл. Були там дитячі садки, школи: народні, фахові і середні — гімназії. Тільки на терені Австрії і Німеччини ми мали 232 навчально-виховні установи із 13,778 дітьми і молоді. І хоч не всі ці таборові школи називали себе школами „Рідної Школи", своєю приватною ініціятивою, своїм корінням у великій мірі вони сягали до колишніх шкіл УПТ. А крім цього користувались переважно досвідом, підручниками і програмами давніх шкіл „Рідної Школи". Рівень навчання у тих школах був високий, бо й мали ці школи належно кваліфікованих учителів. Гірше було з підручниками, бо їх було мало, але в міру можливости складано нові чи перевидано старі. Свідоцтва закінчення таборових гімназій були задовільними документами вступу в західньоевропейські університети, а навіть після пройденого курсу англійської мови на університети в Америці чи Канаді.

Біля 1950 року почалась масова еміграція — початок поселення українців за океаном. І знову, де тільки найшлась більша група наших людей, там скоро почались зʼявлятись й українські школи, т. зв. суботні українознавчі школи, навіть I-XII кляс. У них доповнювали своє знання української мови і української культури, ці наші діти, які ходили до американських, чи до наших цілоденних шкіл, у яких учні вивчали українознавство в обмеженому засягу з огляду на стейтові програми. В багатьох містах організувалися й до сьогодні є опікунами тих шкіл місцеві товариства „Рідна Школа", хоч і не в усіх. Усі ці школи своїми програмами і своїми підручниками, бодай у початках свого існування, сягали до давніх програм і підручників шкіл Т-ва „Рідна Школа" в Україні. Цим же в своїй історії є вони продовженням нашого приватного шкільництва „Рідної Школи" давніх років.

І от, стоячи в обличчі 100-річчя змагу української спільноти за українську школу, насувається думка, чи не варто б було нам відзначити цю знаменну дату у 1981 році.

Не від речі буде пригадати, що у відмічуванні діяльности „Рідної Школи" ми маємо вже традицію. 50-річчя „Рідної Школи" відзначено в 1931 році, величавим крайовим здвигом рідношкільної молоді на площі „Сокола Батька" у Львові. Здвиг був сполучений зі спортовою і мистецькою програмою. Всі хто його бачив з гордістю спостерігав висліди кропіткої праці учителів, батьків та колишної громади і це додавало охоти для дальшого змагу за українську школу, за душу української дитини.

Тоді і в Америці у більших українських осередках відзначено 50-ліття „Рідної Школи".

У 55-ліття „Рідної Школи відбувся у Львові Перший Педагогічний Конґрес, завершенням якого була Педагогічна Виставка в Національному Музеї у Львові при вул. Мохнацького, у якій взяли участь всі українські приватні школи (не тільки школи УПТ, але й василіянські).

На цій виставці продемонстровано не тільки ручні роботи, але й мистецькі спроби учнів, доповіді, цікаві шкільні чи домашні задачі, віршові спроби тощо.

Згадуючи 100-річний пройдений шлях шкільництва „Рідної Школи", присвятімо у наступному році увагу цій знаменні події, але вся українська громада, вся українська молодь, однаково у місцевій, крайовій, чи навіть міжкрайовій площинах, або й усіх трьох.

Реґіональний збірник „Яворівщина"

На першому реґіональному зʼїзді, який відбувся 14-15-го червня 1969 року на Союзівці, землячтво Яворівщини і суміжних повітів ухвалило видати збірник про місто Яворів і Яворівщину, щоб утривалити загальну історію і детальні відомості документального і мемуарного характеру з усіх ділянок життя цієї частини західньоукраїнської землі, славної своїм патріотичним населенням, високорозвинутим шкільництвом, кустарним промислом і старовинними самобутніми звичаями. З тієї метою на зʼїзді покликано до життя редакційну колеґію і фінансовий комітет для придбання фондів на видання збірника в серії реґіональних збірників НТШ.

Перші роки пройшли в організаційній роботі та кропіткій праці збирання матеріялів. У цій ділянці найбільше заслужився інж. Степан Кульчицький з Філядельфії. Через персональні і фінансові ускладнення в редакційній колеґії зайшли зміни і тепер вона працює під головуванням проф. д-ра Василя Лева.

Перша фаза — збирання матеріялів, майже закінчена. Тепер праця редакції зосереджується на впорядкуванні й редаґуванні матеріялів та приготуванні їх до друку. Проте редакція далі вітатиме нові матеріяли з усіх ділянок життя Яворова й Яворівщини — друковані праці, джерельні дані, документи, спогади, світлини. Посилати їх слід на адресу: Dr. W.Lew, 95-26, 92nd St. Ozone Park. N.Y. 11416

Видавничий комітет закликає земляків Яворщини складати пожертви на видавничий фонд збірника, щоб призбирані й опрацьовані цінні матеріяли не залежувалися в архіві, але щоб якнайскорше побачили світло денне в формі книги-збірника. Пожертви висилати на адресу: Mr. R.Bryttan, 78 Clinton Place, Bronx, N.Y. 10453.

Володимир Барагура

ДЕЯКІ ПРОВІДНІ РЕСПУБЛІКАНЦІ консервативного напрямку думають, що дорадники Роналда Реґена зводять передвиборчу кампанію на манівці, коли намагаються зображувати його як поступового кандидата, замість дозволити, щоб Реґен вів свою кампанію за інстинктом, так як він відчуває, а не штучним сопособом, випрацюваним дорадниками, який не конче віддзеркалює погляди Реґена і його численних прихильників.

РІЧНИЙ БЕНКЕТ 256-ГО ВІДДІЛУ УНС В РІВЕРҐЕДІ

Рівергед, Н.Й. — Пʼятий річний бенкет 256-го Відділу УНСоюзу відбудеться тут в суботу, 11-го жовтня, у місцевому Польському народному домі, починаючи о год. 6:30 вечора. Цього року бенкет відзначить 66-річчя Відділу. Квитки, в ціні 13 дол. від особи, можна замовляти, телефонуючи до К.Безкоровайного, число (516) 727-3325. Після бенкету — забава під звуки оркестри М.Вілліямса, яка має у своєму репертуарі багато українських пісень.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 12-го ЖОВТНЯ 1980 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 76-го Відд., о год. 1-ій по пол. в укр. кат. школі при Сенфорд і Айві вул. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Юлія Демчук, фін. секр.

СУБОТА, 11-го ЖОВТНЯ 1980 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 270-ий Відділ, о год. 7-ій веч. в УНДомі. На порядку: звіти — фінансові, організаційні, збирання чл. вкладок та інші важні справи. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки, або посилати поштою на адресу фін. секр. — S. Ostrowsky, 29 Lexington Ave., Jersey City, N.J. 07304. Tel.: 432-2983. — Управа.